

ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA'NIN DERLEDİĞİ GELİN TAŞI HİKÂYESİ'NİN YAPISAL OLARAK İNCELENMESİ Müge BAYRAKTAR*

Öz: Bu çalışmada, Âşık Şeref Taşlıova'nın derlediği Gelin Taşı hikâyesinin yapı incelemesi üzerinde durulacaktır. Bir halk hikâyesi için yapı, metnin iskeletini oluşturmaktadır. Kurgunun sağlam olması halk hikâyesinin hem anlatıcı hem de dinleyici açısından kalıcılığını etkileyen hususlardandır. Âşık Şeref Taşlıova, âşıklığın şiir ve musiki yönlerinde olduğu gibi halk hikâyeciliğinde de önemli temsilcilerden biridir. Bu çalışmada, hikâyenin kurgu basamakları ve eşikleri incelenmiştir. Ardından hikâyede yer alan formeller, arasözler ve epitetler tespit edilmeye çalışılmıştır. Hikâye metni, benzetmeler ve kalıplaşmış ifadeler bakımından da zengindir.

Anahtar Kelimeler: Halk Hikâyesi, Şeref Taşlıova, Kurgu, Arasöz, Epitet, Gelin Taşı.

STRUCTURAL ANALYSIS OF THE BRIDE STONE STORY COMPILED BY ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA

Abstract: In this study, the structural analysis of the Bride Stone story compiled by Âşık Şeref Taşlıova will be emphasized. For a folktale, the structure is the skeleton of the text. The soundness of the fiction is one of the factors that affect the permanence of the folktale in terms of both the narrator and the listener. Minstrel Şeref Taşlıova is one of the important representatives in folk storytelling as well as in poetry and music aspects of minstrelsy. In this study, the fictional steps and thresholds of the story were examined. Afterwards, it was tried to determine the formals, digressions and epithets in the story. The story text is also rich in similes and stereotypes.

Keywords: Folktale, Şeref Taşlıova, Fiction, Digression, Epithet, Bride's Stone.

Giriş

Konar-göçerlikten yerleşik yaşama geçmeye başlayan Türk topluluklarının hayatlarında birçok açıdan değişiklik olmuştur. Geçim kaynaklarından, sosyal hayata kadar yansıyan bu değişiklikler edebiyatta da kendini göstermiştir. Halk edebiyatı türlerinden destanın yerini yavaş yavaş halk hikâyelerine bırakmaya başlaması buna örnek olarak gösterilebilir. Aça bu konuyu şu şekilde açıklamıştır, “*Halk hikâyeleri destandan sonra nazım- nesir karışık olarak söylenen destandan daha gerçekçi yerleşik hayat ürünü metinlerdir*” (Aça, 1998: 3).

Halk biliminin en önemli malzemesini oluşturan sözlü kültür ürünleri ait olduğu toplumun değer yargılarını, dünyayı algılayış şekillerini, doğru ve yanlış kavramlarına bakış açılarını ortaya çıkarması bakımından son derece önemli bir yere sahiptir (Erol Çalışkan, 2017: 1717). Bu bağlamda halk biliminin önemli bir parçasını oluşturan halk hikâyeleri de ait olduğu toplumun değer yargılarını anlamamız açısından önemli bir paya sahiptir. Sözlü geleneğin

* MEB Türkçe Öğretmeni, Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, ORCID ID: [0000-0002-9944-1521](https://orcid.org/0000-0002-9944-1521), mugecebora@hotmail.com.

nazım-nesir yapısını oluşturan halk hikâyeleri hakkında konuya, kaynağa, musannife, anlatıcıya dayalı olarak farklı tanımlar ve tasnifler yapılmıştır. Pertev Naili Boratav'a göre, *"Halk hikâyelerinin yaratıcıları bellidir. Âşıklar tarafından söylenirler. En önemli özelliklerinden biri de nazım-nesir karışık yazılıyor olmalarıdır"* (Boratav, 2014: 69-71). Şükrü Elçin, halk hikâyelerinin efsane, masal, menkabe ve destan gibi anlatı türlerinden beslendiğini söylemekte ve roman ihtiyacını karşıladığını dile getirmektedir (Elçin, 2019: 444). Ali Berat Alptekin, halk hikâyelerinin aşk, kahramanlık gibi konular üzerinde yoğunlaştığını belirtir. Meddah ve âşıklar tarafından nazım-nesir karışık söylendiğini dile getirir (Alptekin, 2021: 18).

Halk hikâyelerinin tasnifi üzerine birçok araştırmacı görüş bildirmiştir. Pertev Naili Boratav halk hikâyelerini üç başlık altında konularına göre sınıflamıştır: *"Kahramanlık hikâyeleri, aşk hikâyeleri ve bu kategoriye girmeyenler olarak halk hikâyeleri"* (Boratav, 2015: 28-30).

Sözel metinlerin türler arası geçiş özelliği incelenen "Gelin Taşı" hikâyesinde de görülmektedir. *"Geçmişten günümüze kültür aktarımını sağlayan, halk biliminin en önemli türlerinden olan, halk inançlarını ve kültürünü yansıtan efsanenin"* (Erol Çalışkan, 2016: 280) Gelin Taşı hikâyesinin bitiş bölümünde yer aldığı görülmektedir. Memiş bu konuda, yöre adlarının çeşitli efsanelere dayandığını, bu isimlerin nesilden nesile aktarıldığını dile getirmiştir (Memiş, 2013: 133). Gelin Taşı hikâyesinde görülen "taş kesilme" motifi de efsanelerde görülen bir motiftir ve halk hikâyesinde hikâyenin kahramanı Yasemen Hanımla bağ kurularak taş kesilme yer almaktadır.

Metinlerin dönüşümüne ait çeşitli örnekler bulunmaktadır. Bu kapsamda halk hikâyelerinin efsaneleşmesi de söz konusudur. Türk dünyasında, Anadolu'nun birçok yöresinden halk hikâyesi kahramanları efsanelerin de kahramanları olabilmektedir.

"Taşlıova, hikâyelerinden bazılarının çıkış noktasını efsanelerden almıştır. Gerek hikâye anlatıcılığını ve gerekse geleneğe bağlılığı kendi tasnifi hikâyelerinde açıkça görülmektedir" (Altınkaynak, 2014: 97). Tüm bunlardan yola çıkarak efsane ve halk hikâyelerinin birbirleriyle ilişki içinde olduğunu söylemek mümkündür.

Âşık Şeref Taşlıova 2008 yılında Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim Kültür Teşkilatı (UNESCO) tarafından, halk hikâyeciliği alanında "Yaşayan İnsan Hazinesi" ilân edilmiş olup, koruma altına alınmıştır. (Türkmen vd, 2020: 15).

1. Âşık Şeref Taşlıova'nın Hayatı ve Hikâyeciliği

10 Nisan 1938'de Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Gülyüzü (Pekreşen) köyünde dünyaya geldi. 1949 yılında ilkokul çağlarında iken 23 Nisan'da ilk türküsünü söyledi. İlkokul öğretmeninin yardımıyla âşıklığa ağırlık verdi, bazı sebeplerle eğitimine devam edemedi.

İlerleyen yaşlarında Kars merkeze yerleşti Şiirlerinde Şeref mahlasını kullanan usta bir âşiktir. Muamma çözmeye başarılı ve doğaçlama kabiliyeti yüksektir. Şiirlerini genellikle 8'li ve 11'li hece ölçüsüyle söylemiştir. Şairliğinin yanı sıra halk hikâyesi anlatmalarıyla da ünlüdür. (Türkmen vd, 2020: 14-16).

Halk hikâyesi öğrendiği usta âşıklar: Âşık Kasım, Âşık Gülistan, Posoflu Sabit Müdâmî Ataman gibi önemli âşıklardır (Türkmen vd, 2020: 17).

Hikâyelerinde İstanbul ağzına yakın söz varlığı kullanmaktadır. Azerbaycan Türkçesinin etkileri özellikle hikâyelerin şiir kısımlarında görülmektedir. Hikâye anlatırken yerel dilde yaşayan bazı isim ve deyimler de görülmektedir. Hikâyelerinde üslubu genellikle kahramanları canlandırmak için sesini alçaltıp yükseltmektedir. Diyalogla anlatım, soru cevaplı anlatım, devrik cümleler, diyaloglu şiir kullanarak anlatımına güç kazandırmaktadır (Türkmen vd, 2020: 20).

Âşık Şeref Taşlıova'dan derlenen halk hikâyelerinde hikâyelerin oluşmasına sebep olan olaylar gerçek veya gerçeğe yakın durumlardır (Memiş, 2013: 46). Şeref Taşlıova ile yapılan bir röportajda kendi hikâyeciliği üzerine şunları dile getirmiştir: *"Halk hikâyeciliği uzun bir sanat dalıdır ve ustalardan öğrenilir. Başlı başına bir kültür hazinesidir. Âşıklar halk hikâyesini anlatırken bir tiyatro sahnesinde her rolü tek başına canlandırır. Halk hikâyeciliği bir beyin işidir"* (Ataman ve İşler, 2015: 218-219).

Taşlıova'nın hikâyelerinde Türk anlatılarından, halk kültüründen ve halk söyleyişlerinden izler bulmak mümkündür.

2. Gelin Taşı Hikâyesinin Yapı Yönünden İncelenmesi

Kurgu: Bir düzenin sağlanmasının temelinde kurgu vardır. Bir metin için de düzenli ve sistemli bir akışın sağlanması kurgu çerçevesinde gerçekleşebilir. Gümüş, bu konuda *"Kurgunun, yazılı ve sözlü metinlerde olay ve eylemlerin sistemli bir şekilde aktarılmasını sağlayan bütün"* olduğunu dile getirir (Gümüş, 2019: 85). Kurgu için bir nevi taslak diyebiliriz. Çünkü her şeyin inşasında aslında bir kurgu mevcuttur. Halk hikâyeleri için de bu durum geçerlidir. Halk hikâyelerinin kurgu yapısı genellikle giriş, gelişme ve sonuca dayanmaktadır (Boratav, 2015: 92). Taşlıova, metin kurgusu konusunda giriş, gelişme ve sonuç incelemenin yetersizliğine vurgu yaparak, genişleme ve daralma bölümlerinin de eklenmesi gerektiğini dile getirerek Giriş, Gelişme, Genişleme, Daralma, Sonuç sıralamasını yapmıştır (Taşlıova, 2016: 64).

Metnin Kurgusu: Giriş / Başlangıç Durumu: Hikâyenin zamanı ile ilgili herhangi bir bilgi belirtilmese de hikâyenin geçtiği coğrafyanın Kars olduğu net bir şekilde ortadadır. Hikâye Yusuf'un arkadaşlarıyla eğitim gördüğü Oltu'dan ayrılmaları ve arkadaşlarının memleketleri Göle'ye misafir olarak gitmesiyle başlar.

Gelişme / Dönüştürücü Öge: Göle'ye giden Yusuf ve arkadaşları gezinti esnasında Göle'nin en zalim beylerinden olan Sabri Bey'in kızı Yasemen'le karşılaşırlar. Yasemen ve Yusuf birbirlerine ilk görüşte âşık olurlar. Bu aşk ateşiyle Yusuf memleketine geri döner. Yasemen ve Yusuf aşk hastalığına tutulup yanıp tutuşurlar.

Genişleme / Dinamik Olaylar Zinciri: Yusuf'un durumunu öğrenen babası Laçın Bey yanına topladığı şehrin ileri gelenleriyle birlikte Yasemen'e görücü olarak Sabri Bey'in evine Göle'ye gider. Burada çok güzel ağırlanır. Niyetini anlatır. İki eski arkadaş birbirleriyle dünür olmayı mutlulukla kabul ederler. Düğün zamanı için konuşurlar. Çeyizler hazırlanır. Yasemen ve Yusuf kavuşacakları günü beklemeye başlarlar. Ancak Yasemen'i isteyen başka bir bey vardır ve zalimdir. Adı yedi deli kardeşler olarak geçmektedir. Yasemen'in başka bir beyin oğluna verilmesini hazmedemez ve aklından kötülük yapmak geçer. Nasıl bir şey yapıp bu düğünü bozabileceğini düşünmeye başlar.

Daralma: Düğün günü, Yusuf gelenek gereği Kars'ta bekler, giden düğün alayını Yasemen'i getirmesi için beklemeye başlar. İçinde de bir sıkıntı vardır. Sürekli annesine kötü bir şey olabileceğine yönelik hisleri olduğunu dile getirir. Annesi oğlunu rahatlatmaya çalışır. Düğün alayı yola koyulur. Yedi deli kardeşler topladıkları yetmiş yedi katille birlikte Akkom köyü yakınında pusu kurarlar ve düğün alayına baskın yaparlar.

Sonuç / Bitiş Durumu: Yedi deli kardeşler düğün alayındaki çoğu kişiyi öldürür. Geriye sadece davulcu, zurnacı, gelin, yengeler, kız çıkarıcı ve birkaç kadın kalır. Oğluna Yasemen'i isteyen zalim bey atına tam Yasemen'i alacakken, Yasemen Allah'a yalvarır, bu zalim insanlara yâr olmaktansa beni taş kes der. Ve o ve beraberinde sağ kalan insanlar Akkom köyünün yamacında taş kesilir.

Hikâyenin Kurgu Eşikleri-Başlangıç Durumu: Metnin başlangıç durumu kahramanın babasının tanıtılmasıyla başlar. Hikâyede kahramanın babasının Kars'ın ileri gelenlerinden olduğu, misafirperver, varlıklı bir insan olduğu, adının Laçın Bey olduğu ve halk âşıklarına uzun kış gecelerinde evinin kapılarını açtığı, buralarda hikâyelerini anlattığından bahsedilmiştir. Laçın Bey'in oğlu Yusuf'un medrese eğitimi almak için gittiği Oltu'da arkadaşlarına çok yardımcı olması ve bunun sonucunda arkadaşlarının onu kendi memleketleri Göle'de ağırlayıp, misafir etmek istemeleri hikâyenin başlangıç durumunu oluşturmaktadır.

Dönüştürücü Öge- İki Âşığın Karşılaşması: Hikâyenin dönüştürücü ögesi iki âşığın karşılaşmasıdır. Yusuf'un arkadaşları Göle'den Yusuf'u uğurlarken Göle'nin zalim beylerinden olan Sabri Bey'in kızı Yasemen ve onun emrindeki atlı kızlarla karşılaşırlar. Yusuf Yasemen'i merak eder ve arkadaşlarının uyarılarına rağmen Yasemen'in çadırına gider ve onunla tanışmak ister. İki genç Yasemen'in çadırına kabul etmesi sonrasında ilk kez karşılaşırlar.

Dinamik Olaylar Zinciri- Âşık Olma: Yusuf ve Yasemen görür görmez birbirlerine âşık olurlar. İlk görüşte aşk halk hikâyelerinde yaygın olarak karşılaşılan bir durumdur. Birbirlerine duygularını şiir şeklinde söyleyerek iletirler. Yasemen bir beyin kızıdır ve çevresinde çok sayıda muhafız vardır. Yusuf'un Yasemen'e söylediği aşk dolu şiirler muhafızların dikkatini çeker ve Yusuf'un etrafını sarmaya başlarlar. Yusuf arkadaşlarının yanına dönerken Yasemen cariyelerinden biri ile Yusuf'a mendilini gönderir. Mendilin âşiğa gönderilmesi bir nevi gönlünün ona vurulduğunun işaretidir. Yusuf arkadaşlarının yanına, oradan da baba ocağı Kars'a geri döner ama ne yer ne içer ne konuşur. Günden güne erir, sararır. Âşık olma durumunu yaşar ve bunu annesi fark eder. Aynı şekilde Yasemen de kalbi aşka düşmüş şekilde, ikisini de aşk sıtması tutar. Halk hikâyelerinde âşıkların elden ayaktan düşüp çılgınca sevdaya düştükleri görülmektedir. İki âşık birbirinden uzak diyarlarda aşk hastalığına tutulup yatak döşek yatarlar.

Dengeleyici Öge- Kızı İsteme Durumu: Laçın Bey oğlu Yusuf'un hastalıklı hallerine üzülüp sebebini araştırır ve oğlunun gönlünün aşka düştüğünü öğrenir. Lakin bu işin güzel olan yanı, Laçın Bey'in Yasemen'in babası Sabri Bey'i tanyor oluşudur. Bunun sonucunda Laçın Bey şehrin ileri gelenleriyle toplanır ve Göle yaylasındaki Sabri Bey'in evine gider. Sabri Bey'den Allah'ın emri ile kızları Yasemen'i isterler ve Sabri Bey de kızını verir. Düğün için güz mevsimi beklenir. Gelenek gereği oğlan babasının evinde gelini bekler. Laçın Bey akrabalarıyla yola koyulur ve gelini almaya gider. Lakin Yusuf'un içine doğan olumsuz bir şeyler vardır ve sürekli içinden "Acaba başlarına bir hâl mi gelecek?" diye geçirmektedir. Annesi oğlunu rahatlatmaya çalışır, düğün alayı da Göle'den yola çıkarak Kars'a doğru yola koyulur.

Bitiş Durumu- Taş Kesilme: Yedi Deli Kardeşler olarak anılan Sabri Bey'in obasında yaşayan bir adam da Yasemen'i oğluna almak istemektedir. Onun Laçın Bey'in oğluna verildiğini duyunca bu düğünün bozulması için plan yapar ve yedi zalim adam topladıkları 77 katille düğün alayını basar. Herkesi öldürdüler, tam Yasemen'i tutup atına atacakken, Yasemen Allah'a yalvarır, "Gönlüm Yusuf'tan başkasının olamaz, beni bu insanlara yâr edeceğine taş kes!" der. Yasemen'in duası kabul olur ve düğün alayı taş kesilir. "Gelin Taşı" olarak da hala anılmaktadır. Bu halk hikâyesinin sonucu mutlu sonla bitmemiş, âşıklar kavuşmamıştır.

Arasöz- Anlatıcının / Yazarın Duyguları: Arasözler hikâyeye daha da açıklık getirebilmeleri yönünden önemlidir. Yazarın kendini gizleyememesidir.

Açıklayıcı ve Öğretici Arasözler: Bilgi vermeye dayalı arasözler olduğu söylenebilir. Gümüş, bu durumu şu şekilde ifade etmektedir: "Metin içinde kavranamayan bir durumun açıklanmasıdır. Unutulmuş gelenekler ve konuları açıklamak için kullanılır" (Gümüş, 2019: 105). Taşlıova'nın kullandığı arasözlere bakıldığında genellikle "açıklayıcı-öğretici" arasözleri tercih

ettiği görülmektedir. Atasözü, yerel kelimeler, araç-gereç- yer adlarının açıklanması... gibi açıklayıcı ve öğretici arasözler kullanılmaktadır (Aydoğan, 2019: 56).

Gelin Taşı hikâyesinde Şeref Taşlıova tarafından kullanıldığı tespit edilen açıklayıcı ve öğretici arasözlere bakıldığında¹:

Arkadaşlarından birisi Göle yaylalarındaki bir obadan. O zaman, o yaylalar Türkmen bölgesi. [*Yani, Türk milletinin dağları aşıp ilk geldiği yerlerden.*] (s.375)

Yani sarıyla kırmızı arasındaki bir renkteki atlar. Onlar da düzlükte çok güzel mesafe alırlar. Fakat onların tırnakları yumuşak olurmuş. Bir de yağız atlar var. Onlar da sulu yerlerde çok güzel mesafe alırlarmış. Çünkü tırnakları suya dayanıklıymış. (s.376)

Tabii, o zamanın en büyük vasıtası at. Herkesin altında bir at. Atlar da yarış halinde. [Atların iki üç çeşit rengi var. Bunlardan en marifetlisi, rengi kır olan atlardır.] (s.376)

Yusuf beyle arkadaşları bindiler atlarına. Oltu'dan hareket ettiler. [*Oltuyla Göle sınırdır. Oltu biraz kuraklık bir yerdir. Fakat Göle yeşillik ve ovalıktır.*] (s.376)

Yasemen Hanım'ın çadırı beyaz, üzerine de siyah bir bezden işaret geçirilmiş. [*Bunun manası bu çadır, bey kızının çadırıdır.*] (s.377)

Yasemen Hanım örüklerine tavuk kanatlarının ucunu ve mavi boncukları takmış. [*Eskiden yayla kızları saç örgülerinin ucuna mavi boncukla beraber tavukların kanat kemiklerinin ucunu takarlarmış.*] (s.378)

Sen köşkünde, odanda, ahbabını toplayıp dem ü devran sürüyorsun! [*Keyfin keyfiyetin yerinde.*] (s.382)

Güz geldi. Davullar zurnalar çalmaya başladı. Âşıklar geldi. Düğün başladı. [*Eski gelenekte, oğlan kızın evine gitmez. Oğlan, babasının evinde gelini bekler.*] (s.384)

Gelini; oğlanın babası, yakınları, davetliler, atlılar, iki yenge bir de kız çıkararak alıp getirirdi. [*Genç kızdır, gelini elinden tutar, evinden çıkarır. Onun için "Kız Çıkararak" derler.*] (s.384)

Gelin yola çıkmış. Kars'a yaklaşmış. Kars'ın yakınında bir köy vardır: Semâvat köyü. [*Hâlen o köy şenliklidir. Nüfusu kalabalıktır.*] (s.385)

Derler ki, Allah Yasemen'in duasını kabul etmiş. Taş kesmiş onu. [*Hakikaten, bugün Semâvat köyüyle Akkom köyünün arasındaki yamaca bir baktığınız zaman, bir taş yığını görürsünüz. O günden bugüne kadar oranın taşı "Gelin Taşı" diye bilinir.*] (s.386)

Halen o köy şenliklidir. Nüfusu kalabalıktır. O köyün aşığında, derede de bir köy vardır: Akkom köyü. (s.385)

¹ Bu çalışmada Fikret Türkmen, M. Mete Taşlıova ve Nail Tan tarafından yayıma hazırlanan Âşık Şeref Taşlıova kitabının Türk Dil Kurumu tarafından 2020 yılında çıkartılan 4. Baskısı kullanılmıştır.

Görüş, Yorum ve Eleştiriyle İlgili Arasözler: “Görüş, yorum ya da eleştiri arasözleri, kurguda olumlu veya olumsuz düşüncelerin uygun olarak akış içinde dile getirilmesidir” (Gümü, 2019: 108).

Halk hikâyelerinde “görüş, yorum ve eleştiri” ile ilgili arasözler “açıklayıcı ve öğretici” arasözlere göre daha azdır. Çünkü halk hikâyeleri masal vb... türlere göre daha gerçekçidir (Aydoğan, 2019: 56).

O zaman yaylalar Türkmen bölgesi. Yani, Türk milletinin dağları aşıp ilk geldiği yerlerden. [*Yeşilliği fazla olan yerlerde atlar da fazla olur derler.*] (s.375)

Yusuflu Göle yaylalarına götürüp misafir edecekler. [*Tabii, o zamanın en büyük vasıtası at.*] (s.376).

[Cenabıallah Yasemen'i yarattığı zaman kudret kalemiyle özene bezene yaratmış.] Bu Sabri Bey'in kızının güzelliği dillere destan. (s.376)

Yasemen'i gördüğü zaman böyle gönülden gönle âşık oldu. [*Eee, yiğit! Koç oğlu koç!*] (s.378)

Yusuf yoluna devam etti. Kars'a evlerine geldi. [*Eee, âşıktır, bunu kabul edeceksin.*] (s.380)
Artık dizleri titreyip gözlerinden yaşlar akıyordu. [*İnsanın en yakın dert ortağı, hele kızların, anasıdır.*] (s.381)

Serin yaylaların rengi, tabiatın güllerinin rengi, kızın yanağında açmıştı (s.378).

[*Bunlar burada bu hâlde hâllenirken ben size nerden haber vereyim?*] Yasemen Hanım'a göz koyalardan, Yedi Deli Kardeşlerden. (s.383)

Bu yedi kardeş Yasemen Hanım'ı Yusuf'a yâr etmemeyi kafalarına koymuştu. [*Bu vaziyet, bu minval üzere ben size nerden haber vereyim? Laçın Bey'den. O zaman ayınan, yılınan şimdi âşık diliyle muhtasarı dilinen Laçın Bey dedi ki:*] (s.383)

[*Bu hikâyeyi her söylediğim zaman içim dolar.*] Gözlerimden yaşlar gelir. Bir gencin başına gelen, hayatın en acı bir hikâyesidir (s.387).

Benzetme, Temenni ve Dua Arasözleri: “Metinde olayların veya kahramanların çeşitli unsurlara benzetilmesi ve onlara dua edilmesi, onlar için temennide bulunulmasıdır” (Gümü, 2019: 109).

Olsun deminiz, olmasın gamınız, hayra dönsün serencaminiz, mert yakanız namert elinde giriftar olmasın! Allah, devletimize, milletimize zeval vermesin! (s.376)

Laçın Bey'in de bir babayiğit oğlu var. [*İsmi Yusuf. Yusuf, ocağın batmasın Yusuf*] (s.376).

[*Arkadaşlar, Allah razı olsun.*] Bana şimdiye kadar hürmet ettiniz. Yedirdiniz, içirdiniz, misafir ettiniz (s.377).

Kusurumuz varsa affola! [*Allah, bizden sonrakilere sağlık, afiyet, huzur, âşık dinleme cemiyeti versin diyorum!*] Sağ olun! Var olun! (s.387)

Şahsına ve Geleceğe Dönük Bilgi Sözleri: “*Yazarın veya anlatıcının metinde kendi ile ilgili bilgi verdiği durumlar olarak ya da metnin kurgusunun oluşturulduğu icra gibi geleneksel yapılar ile ilgili bilgi aktardığı sözlerdir*” (Gümüş, 2019: 109).

Hikâyede bu tarz bir ara sözün varlığıyla yoğun olarak karşılaşılmalıdır. Aşağıdaki örneğin bu şekilde kabul edilebileceği kanısındayız.

İşte o zaman size anlattığım olayı anlattı bana. O sırada, şöyle içim doldu. O taş olan geline bakalım Şeref Taşlıova ne söylemiş? *Vekâleten yine ben söyleyeyim* (s.386).

Kalıplaşmış İfadelerle İlgili Arasözler: “*Metin kurgusunda bazı anlatımların kalıplaşmış sözcüklerle ifade edilmesidir*” (Gümüş, 2019: 110).

İncelenen hikâyede genellikle kalıplaşmış ifade olarak deyimler ve atasözlerine yer verilmiştir. İncelendiğinde şu örneklerle karşılaşılmalıdır:

Sürüsü su bulandırır (s.376).

Kurt duysun, kuş duysun, dağ duysun, taş duysun sakın sen duyma! (s.377).

Kızının güzelliği *dillere destan* (s.376).

Tepesine kan yürüdüğü zaman, gözünü de kan bürür derler (s.377).

Tek atın menzili olmaz (s.379).

Yüreğindeki sızı yüzüne vurmuştu (s.380).

Yarından tezi yok (s.382).

Dem ü devran (s.382).

El toplanır, dağı oynatır (s.382).

Sünnet-i seniyye (s.383).

Takdir-i ilahi (s.383).

Göz koymak (s.383).

Başkasına yâr etmek (s.383).

Âşık-maşuk olmak (s.386).

Kıyıkâç bir gözle bakmak (s.380)

Epitetler: Epitetler, bir metinde kullanılan kavramları çeşitli yönlerden niteleyen ifadelerdir. Bekki, bununla ilgili şunları dile getirmektedir, “*Sözlü anlatı türlerinde kahramanın veya anlatı içerisindeki durumların daha hoş gözükmesini sağlamak için renk, hacim, güzellik veya çirkinliğini yansıtan öğelere epitet denir*” (Bekki, 2012: 203).

Başgöz, Dede Korkut Hikâyeleri üzerinde yaptığı bir çalışmada epitetleri ana grup olarak ikiye ayırmıştır. Bu gruplardan ilki, kısa ve isme doğrudan bağlı epitetler; diğer grup ise uzun söz kalıpları halinde epitetler olarak gruplandırılmıştır (Başgöz, 1998: 24).

Bu çalışmada da Başgöz'ün yaptığı çalışmadan yola çıkarak epitet başlıkları belirlenip Gelin Taşı hikâyesindeki varlıklarına bakılmıştır.

Renk Epitetleri:

Rengi kır olan atlar

Çadırı beyaz üzerine de siyah bir bezden

Mavi boncukla beraber

İnsan Özellikleriyle İlgili Epitetler

Olumlu Epitetler:

Çok hanedan bir kişi

Varlıklı, varyetli, misafirperver, kapısı açık bir kişi

Babayiğit delikanlılar

Genç adamlar

Çok zengin bir adam

Engin gönüllü, çok yufka yürekli bir karısı

Sözü sohbeti yerinde bir kadın

Yiğit delikanlı

Olumsuz Epitetler:

Çok zulümkâr, zalim bir bey

Kanlı katil insanlar

Zalim insanlar

Fizikî Özelliklerle İlgili Epitetler: İnce belli geniş omuzlu bir güzel

Hayvan Adları Epitetleri:

Bir at

Rengi kır olan atlar

Sarı ile kırmızı arasındaki renkteki atlar

Akrabalık İlişkileri Epitetleri: Vay, benim bir tek evladım

En yakın dert ortağı ana

Can yavrum

Yaş ve Sayı Epitetleri: Bir arkadaşımı davet eder

Yedi arkadaş

İki üç çeşit renk

Kırk günde bir

On dört yasemin zülüflerini taramış

Yedi deli kardeş

İki yenge

Yetmiş yedi tane kanlı katil insanlar

Üç beş tane kadın

Mevki veya Sosyal Statü Epitetleri: Misafirperver beyler

Eski bir kale

Bu bir bey oğlu

Köşkündeki oğlunun odası

Gelenekle İlgili Epitetler: Beyaz üzerine siyah bir bezden işaret

(Saç örgülerinin ucuna) mavi boncukla beraber tavukların kanatlarının ucu

Dinî Epitetler: Allah'ın hikmeti böyle

Cenabiallah

Allah razı olsun

Allah Allah

Beyaz kırmızı kamp kalacak kadar bir şey

Allah'ın taktiri ilahesi

On sekiz bin alemleri yaratan Allah...

Yer, Mekân ve Nesne ile İlgili Epitetler: O mahallede

Eski bir kale

Serin yayla

Çok önemli bir yermiş (Oltu)

Sözel/Kültürel Bellek Ürünleri- Atasözü ve Deyimler: *"Atasözleri, halkın yüzyıllar boyunca yaşadığı deneyimlerden doğan kalıplaşmış sözlerdir"* (Aksoy, 1988: 132). Elçin de atasözlerini atalar sözü adıyla kabul etmekte ve Türk halkının hayatında önemli yer tutan dinî yargılar ve hukukî ilkeler gibi atalar sözünün de önem taşıdığını dile getirmektedir (Elçin, 2019: 627). *"Deyimler de atasözleri gibi kalıplaşmış sözlerdir ancak daha özel durumların ifadesinde kullanılır"* (Aksoy, 1988: 142). Elçin de benzer bir ifadeyle, kalıplaşmış söz olarak kabul edilen deyimlerin, asıl anlamlarından uzaklaştığını ve iki veya daha çok kelimedenden oluşan yapısal özelliklerine vurgu yapmayı tercih etmiştir (Elçin, 2019: 642).

Gelin Taşı halk hikâyesinde yer alan atasözü ve deyimler şunlardır:

Ocağı batmak

Yufka yürekli olmak

Sözü sohbeti yerinde olmak
Özene bezene yaratmak
Dillere destan olmak
Seyrana çıkmak
Gözünü kan bürümek
İçinde dert kalmak (olmak)
Doluyu tarlaya çağırarak
Konuk etmek
Sinesine basmak
Aşka düşmek
Yüzüne vurmak
El toplanır dağı oynatır yerinden
Başkasına yâr etmek
Göz koymak
İçine velvele düşmek
Pusu kurmak
Gönül vermek

Özene bezene yaratmak

Alkış ve Kargış: İslamiyet'in kabulünden sonra duâ ve bedduâ adı ile anılmaya başlayan alkış ve kargış için yapılan tanımlamalara bakıldığında; Elçin, alkış için, Tanrı'ya karşı dilek ve isteklerin nazım-nesir karışık olarak ulaştırılmasını sağlayan ve atalar sözü kadar yargı bildiren ifadeler olduğunu dile getirmektedir (Elçin, 2019: 662). Kargış için ise, "İnsanın kendini ve toplumu oluşturan unsurlara zararı dokunabilecek olan unsurlara yönelik şiddetli bir tepkidir" (Elçin, 2019: 663) şeklinde açıklama yapar.

Hikâyede tespit edilen alkış ve kargışlar şu şekildedir:

Allah, devletimize, milletimize zeval vermesin!

Ocağın batmasın.

Allah razı olsun.

Hepiniz var olun, sağ olun.

Allah'ın bugününe şükürler olsun.

Allah'a şükür

Bu zalim insanlara beni yâr etmektense, beni taş kes.

Benzetmeler: "Benzetme, aralarında bağlantı bulunan iki şeyden iyi, güçlü veya kötü olanın özelliklerinin diğer karaktere benzetilmesidir" (Gümüş, 2019: 127).

Gelin Taşı hikâyesinde yer alan benzetme unsurlarına bakıldığında şunları görmekteyiz;

Kardeşi gibi severdi onları

Oltu biraz kırıklık bir yerdir

Yasemin Hanım'ın yüreği Sultan Süleyman'ın fırını gibi yanmaya başladı

Formel Yapı / Söz Kalıpları: Formeller, yani söz kalıpları genellikle masalların bünyesinde olduğu kabul edilse de halk hikâyelerinde de karşılaşılabilen yapılardır. Genel bir tanım yapan Karagöz; *“Formel yapıların sözlü anlatı türlerinde bulunduğu ve anlatıcının konuya başlarken, anlatı içinde birbirine eklemeler yaparken ve bitiş anında dikkat çekici özel söyleyişlerde bulunduğu, bunun da formel olduğunu”* dile getirmiştir (Karagöz, 2020: 60).

Gelin Taşı hikâyesinde yer alan formeller şu şekildedir:

Başlangıç Formelleri: *“Giriş/Başlangıç formelleri, hikâye metninin başlangıcında yer alır. Taşlıova, icrasına âşıklık geleneğine uygun olarak dinleyiciye hitap ettiği veya selamladığı bir kısımla söze başlar ve genellikle döşeme kısmıyla devam eder”* (Aydoğan, 2019: 47). Başlangıç formelleri, hikâye metninin başlangıcında yer alır.

Evet efendim! Olsun deminiz, olmasın gamınız, hayra dönsün serencamınız, mert yakanız namert elinde giriftar olmasın! Allah, devletimize, milletimize zeval vermesin! (s.375)

Geçiş Formelleri: *“Âşık Şeref Taşlıova, zaman ve mekân değiştirmek için geçiş formellerine başvurur. Bunun için bazen atasözü ve deyimlere yer verir. Geçiş formellerini en çok şiirden nesre geçişte kullanmıştır”* (Aydoğan, 2019: 50).

Hikâyede yeri veya kahramanları değiştirmek için kullanılan geçiş formelleri: Ben söyleyeyim sizlere, hepiniz var olun, sağ olun.

Eee, olmaz mı efendim?

Hay ocağın batmasın Yasemen Hanım,

Ben size nereden haber vereyim? Laçın Bey'den

Keyfin keyfetin yerinde ama bak Yusufumuza neler olmuş?

Dediler ki:

Uzun zamanı kısaca belirtmek için kullanılan geçiş formelleri: Göle'de misafir oldukları evde birkaç gün kaldılar.

Eee, bundan sonra...

Bir gün Yusuf ve arkadaşları toplanırlar.

Hâl böyle iken...

O her kırk günde bir arkadaşlarıyla beraber seyrana çıkardı

Kış geçip yaz mevsimi gelip okullar kapanınca...

O zaman...

Hikâyede nesirden nazıma geçiş için kullanılan formeller: Ben söyleyeyim sizlere, hepiniz sağ olun var olun.

Aldı bir daha...

Vekâleten ben söyleyeyim

Bitiş Formelleri: Şeref Taşlıova'nın kullandığı bitiş formellerinin çoğu dua/alkıştır. Can sağlığı, afiyet, mutluluk vb. dileklerle, "bir kusurumuz varsa affola" ifadesiyle kusurları için af dileyerek icrasını sonlandırır.

Kusurumuz varsa affola! Allah, bizden sonrakilere sağlık, afiyet, huzur, âşık dinleme cemiyeti versin diyorum! Sağ olun! Var olun! (s.387)

Çeşitli Formel Unsurlar: "Yazarların anlatımı güçlendirmek adına sayı, renk, zaman gibi formel unsurlara eserlerinde yer vermeleridir" (Gümüş, 2019: 135).

Sayılar:

Bir tarih

Bir isim

Bir kişi

Bir tepe

Bir babayiğit

Bir insan

Bir bey oğlu

Bir arkadaş

Bir oba

Bir at

Bir yer

Bir adam

Bir kadın

Bir yamaç

Bir bez

Bir tek evladım

İki yenge

Üç beş tane kadın

Yedi arkadaş

On dört yasemin zülûf

Yirmi kişi

Yedi belalı kardeşler

Zaman:

Kırk gün

Renk:

Rengi kır olan atlar

Beyaz üzerinde siyah renkten oluşan bir bez

Mavi boncuk

Kara gün

Kına rengi gibi bir renk

Sonuç

Âşık Şeref Taşlıova'nın Gelin Taşı hikâyesinin yapı incelemesine bakıldığında hikâyenin kurgusunun aşk ile başladığı görülmektedir. Hikâyenin kahramanları ailelerinin tek çocuklarıdır ve seçkin ailelere mensupturlar. Eğitim görmek için farklı şehre gönderilen bir çocuğun oluşu aslında eğitime de önem verilmesinin gerekliliğini mesaj olarak sunmaktadır. İlk görüşte âşık olan kahramanlar, halk hikâyesi geleneğinin dışında yani alışılmışın dışında, kavuşturulmaz, mücadeleleri birbirine vuslatla son bulmaz. Bu konuda yapılan bir açıklama aslında Taşlıova hikâyeciliğinin bu boyutuna değinmektedir.

Hikâye kurgusu ilk görüşte aşk ile başlasa da sonu alışılmışın dışında kavuşamama ile bitmektedir ve efsanelerde görülen taş kesilme motifi hikâyenin sonunda ortaya çıkmaktadır. Bu da halk anlatı türlerinin birbirinden tamamen bağımsız olmadığını bizlere göstermektedir. Kurgu eşiklerine göz atıldığında kötü kişilerin düşüncelerinin kurguya etki etmesi, güzel giden bir durumu bozması söz konusudur. Yedi kötü adamın varlığı halk hikâyelerindeki iyi karakter-kötü karakter dengesinin kurulmasına örnek olabilir. Kötülerin kaybedip, iyilerin kazanması burada dolaylı yoldan gerçekleşmiştir. Yasemen Hanım'ı kaçırmak isteyenler muradına erememiş, Yasemen Hanım ve çevresinde sağ kalanlar taş kesilmiş ancak yedi kötü adam ve ana karakterlerden Yusuf'un akıbeti hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu da aslında hikâyenin sonunun dinleyicilere bırakıldığının göstergesi olabilir. İsteyen diğer dünyada, zihninde iki âşığı bir şekilde kavuşturabilir.

Gelin Taşı hikâyesinin kurgusunda da bu dikkati çekmektedir. Anlatıcı bitiş durumuna eklemeler yapmış ve hikâyeyi nasıl derlediğini anlatıp bitişini dua ile yapmıştır.

Hikâye genel olarak arasözler bakımından da zengindir. Özellikle "öğretici- bilgilendirici" arasözlere yer verildiği görülmektedir. Taşlıova'nın hikâyeciliğinde de bu karşımıza çıkmaktadır. Kars yöresinde geçen hikâye âşığın yaşadığı coğrafyanın izlerini taşıması bakımından da önem

taşımaktadır. Kalıplaşmış ifadeler ve özellikle deyim- atasözü kullanımı bakımından da zengin bir hikâye olan Gelin Taşı, Taşlıova'nın üslubundan izleri somutlaştırmaktadır.

Diyalogla anlatım Taşlıova'nın bir diğer özelliklerindedir. Bu hikâyede de diyalogla anlatım mevcuttur. Geçiş formelleri kullanılmış, özellikle nazımdan nesire geçerken bu formellerden yararlanılmıştır. Alkış ve kargışlar da metinde yer almıştır. Bitiş formeli de bir duadır ve hikâyeyi sona erdirmiştir.

Epitetleri incelendiğinde özellikle sayılar ve renkler bakımından zenginlik göze çarpmaktadır. Metnin genelinde benzetmeler de mevcuttur. Ancak yansıma sözcük ve ikilemelere rastlanmamıştır.

Bütün bunlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde bu hikâyenin kalıplaşmış sözler bakımından, atasözü, deyim, alkış-kargış gibi halk anlatılarında izleri olan yapılar bakımından zengin olduğu görülmüştür.

Anlatımı ve yapısıyla halk deyişlerinin, halk kültürünün izlerini taşıyan bu hikâye, halk hikâyelerinin birçok özelliğini taşımaktadır ve Taşlıova'nın hikâyeciliğinin özelliklerini de bizlere göstermektedir.

Kaynaklar

Aksoy, Ömer Asım. *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları, 1988.

Alptekin, Ali Berat. *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2021.

Altınkaynak, Erdoğan. "Âşık Şeref Taşlıova'nın Kendi Tasnifi Hikâyelerinde Aşkın Doğuşu". *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* 22/1 (2014): 104-112.

Ataman, Nur İrem ve İşler, Aslı. "Şeref Taşlıova ile İki Söyleşi". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* 39 (Bahar-2015): 213-228.

Aydoğan, Mustafa. *Âşık Şeref Taşlıova'nın Tasnif Ettiği Halk Hikâyeleri Üzerinde Yapısal Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, 2019.

Başgöz, İlhan. "Dede Korkut Destanında Epitetler". Çev. Nebi Özdemir. *Millî Folklor*, 37 (Bahar 1998): 23-35.

Bekki, Salahattin. "Türkiye'de Epitetler Üzerine Yapılan Çalışmalar ve Köroğlu'nun Bir Şiirinin Tahlili". *Millî Folklor* 24/95 (Güz 2012): 202-214.

Boratav, Pertev Naili. *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*. Ankara: BilgeSu Yayıncılık, 2014.

Boratav, Pertev Naili. *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*. Ankara: BilgeSu Yayınları, 2015.

Elçin, Şükrü. *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2019.

Erol Çalışkan, Şerife Seher ve Başaran, Cihan Barış. "Türkmen Efsanelerinde Vatana İhanet ve Cezası". *İdil* 6/34 (Yaz 2017): 1715-1733.

Erol Çalışkan, Şerife Seher. "Türkmen Efsanelerindeki Cezalandırmaların Toplumsal İşlevleri". *Uluslararası Edebiyat ve Toplum Sempozyumu* (28-30 Nisan 2016) ed. İbrahim Delice. Bartın. *Bildiriler Kitabı. 2:* 279-286. Ankara: Hermes Ofset, 2016.

Gümüş, İbrahim. *Elif ile Mahmut Hikâyesi*. İstanbul: Hiperyayın, 2019.

Karagöz, Erkan. "Masallarda Başlayış Formelleri: İdil-Ural (Tatar ve Başkurt) Masalları Örneği". *Milli Folklor* 16/ 128 (Güz,2020): 60-65.

Memiş, Yavuz Selim. *Âşık Şeref Taşlıova'dan Derlenen Halk Hikâyelerinde Değerler Eğitimi*. Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, 2013.

Taşlıova, Muammer Mete. *Koroğlu Oltu Kolu: İnceleme- Metinler*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2016.

Türkmen, Fikret-Taşlıova, Muammer Mete- Tan, Nail. *Âşık Şeref Taşlıova Halk Hikâyeleri*. Ankara: Türk Dili Kurumu Yayınları, 2020.

Ek-1:

Gelin Taşı Hikâyesinin Epizotları

1. Vaktin birinde Kars'ın Tezharap Mahallesinde Lâçin Bey isminde varlıklı, misafirperver bir bey vardır.

2. Lâçin Bey'in Yusuf adında babayiğit, boylu, soylu, akıllı, insanlıklı, yiğit, cömert bir oğlu vardır.

3. Babası Yusuf'u eğitim görmesi için Oltu'ya gönderir.

4. Yusuf arkadaşları tarafından çok sevilir. Tatilde medresedeki yedi arkadaşla beraber olmak isterler ve Yusuf'u misafir etmeye karar verirler. Yusuf arkadaşlarıyla birlikte Göle'ye gider.

5. Göle'de Sabri Bey adında çok zengin ama zalim bir adam vardır. Sabri Bey'in iyi yürekli Ballı Sultan adında karısı vardır. Bir de dünya güzeli bir kızı vardır, adı Yasemen'dir.

6. Yusuf ve arkadaşları Göle'de birkaç gün kaldıktan sonra Yusuf, arkadaşlarını kendi memleketinde ağırlamak ister ve yola çıkarlar.

7. Yollarında Yasemen Sultan ve kırk kızı, Yasemen Hanım'ın koruyucularını görürler.

8. Yusuf, arkadaşlarının tüm uyarılarına rağmen, Yasemen Hanım'ı merak eder ve atını Yasemen Sultan'a doğru sürer, çadırlarının olduğu yere gider.

9. Yasemen ve Yusuf birbirlerine ilk görüşte âşık olurlar.

10. Yusuf, Yasemen'e aşkını ilan eder.

11. Yusuf'un etrafını Sabri Bey'in adamları sarar ve Yusuf yanlarından ayrılır.
12. Yasemen cariyelerden birini çağırır, kendi elleriyle işlediği mendilini Yusuf'a armağan olarak gönderir.
13. Yusuf, Kars'a evlerine döner. Anası, Yusuf'un perişan halini fark eder ve Lâçin Bey'e durumu söyler.
14. Lâçin Bey, Sabri Bey'in kızını istemek üzere şehrin ileri gelenlerinden; kadısı, müftüsü, hocası, âlimi, askeri, yiğidi kim varsa 20 kişiyle yola çıkar, Sabri Bey'in evine varırlar.
15. Lâçin Bey ile Sabri Bey iki eski arkadaştır ve birbirleriyle dünür olmak isterler, söz keserler.
16. Sabri Beyin yakın obasında bir adam vardır. O da Yasemen'i oğluna almak ister. Sabri Bey'in kızını, Lâçin Bey'in oğluna vereceğini duyunca bu işin bozulması gerektiğini düşünürler. Bunlar Yedi Deli Kardeşlerdir.
17. Bu Yedi Deli Kardeşler Yasemen'i, Yusuf'a yar etmemeyi kafalarına koyarlar.
18. Hem gelin hem güvey çeyizlerini hazırlamaya başlar, bu arada Yedi Deli Kardeşler de şad günü, kara güne çevirme telaşına düşerler.
19. Güz gelir, düğün başlar.
20. Gelenek gereği Yusuf evde bekler. Lâçin Bey, akrabaları, yengeleri, kız çıkaran Göle Yaylasına Yasemen'i gelin almaya giderler.
21. Düğün alayı Kars'a doğru yol alır.
22. Yedi Deli Kardeşler 77 tane kanlı katil ile birlikte düğün alayına tuzak kurmayı planlarlar.
23. Yusuf'un içine sızı düşer, olacakları hisseder gibi dolaşmaya başlar ama bekler.
24. Yedi Deli kardeşler 77 kanlı katille Akkom'un yanındaki dereye pusu kurarlar. Hazırlıksız olan düğün alayındakileri öldürürler. Geriye davulcu, zurnacı, gelin, yengeler, kız çıkaran, üç beş tane kadın kalır.
24. Yedi Deli kardeşten Yasemen'i oğluna almak isteyen adam tam Yasemen'i atından aşağıya çekip götürmek isterken Yasemen geri döner ve Allah'a yalvarır: Eeey on sekiz bin âlemi yaratan Allah! Ben, sevdiğim Yusuf'a söz vermiştim. O, yoldan geçerken beni çadırımda görüp gönül vermişti. Ben ona, o bana âşık-maşuk olmuştuk. Bu zalim insanlara beni yar etmektense, beni taş kes!
25. Allah, Yasemen Hanımın duasını kabul eder. O günden beri Semavat Köyüyle Akkom Köyünün arasındaki yamaçtaki taş yığına Gelin Taşı derler (Türkmen vd, 2020: 375-387).